

Revisorerna

Till:

Kommunstyrelsen
Kommunfullmäktige

Revisionsrapport över årsredovisning 2019

Kommunrevisorerna i Nora kommun har granskat kommunens årsredovisning för år 2019.

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap KL bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat (2 §). Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande (1 §). Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt har upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och god redovisningssed. Vidare bedömer vi att kommunen uppfyller balanskravet.

I den av fullmäktige fastställda budgeten finns tre finansiella målsättningar med betydelse för god ekonomisk hushållning, varav två har uppnåtts 2019.

När det gäller verksamhetsmässiga mål av betydelse för god ekonomisk hushållning finns det i den av fullmäktige fastställda budgeten tre övergripande mål för verksamheten. Målen återfinns under rubrikerna Hållbarhet, Livskvalitet samt Attraktivitet. För bedömning av måluppfyllelse finns totalt 45 indikatorer antagna av fullmäktige.

Samtliga fastställda indikatorer är formulerade så att målet är att utfallet ska öka eller minska jämfört med utfallet föregående år. För vissa indikatorer saknas dock uppgift om utfallet föregående år vilket gör att något målvärde inte finns definierat. För vissa indikatorer saknas även uppgift om utfallet 2019. I och med att målvärde och/eller uppgift om årets utfall saknas för flera indikatorer, är det inte möjligt att utvärdera måluppfyllelsen. Därtill innehåller inte förvaltningsberättelsen någon sammanhållen utvärdering, i enlighet med LKBR 11:8, av om målen för god ekonomisk hushållning har uppnåtts och följts. Vi har därför inte kunnat bedöma om verksamhetsmålen med betydelse för god ekonomisk hushållning uppnås 2019.

För att kommunstyrelsen ska kunna ha en styrning och kontroll av verksamheten krävs att det finns tydliga mål. Detta är också en förutsättning för att fullmäktige och revisorerna ska kunna följa upp att kommunstyrelsen utför sitt uppdrag i enlighet med fullmäktiges mål.

Vi bedömer att årsredovisningen, utöver de noteringar som gjorts i granskningen av årsredovisningen 2019, i allt väsentligt ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning. Årsredovisningen har i allt väsentligt upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och god redovisningssed.

Vi bedömer att resultatet enligt årsredovisningen i huvudsak är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige uppställt. Verksamhetsmålen är inte utvärderade i tillräcklig utsträckning för att vi ska kunna bedöma måluppfyllelsen.

NORA KOMMUN

2020-04-16

Revisorerne

För kommunrevisionen

Jan Kallenbäck
Ordförande

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2019-12-31

Nora kommun

2020-04-16

Innehåll

Sammanfattning	s. 3
Inledning	s. 4
Förvaltningsberättelse	s. 7
Redovisningsprinciper	s. 9
Mål för god ekonomisk hushållning	s. 10
Finansiella mål	s. 11
Verksamhetsmål	s. 12
Balanskrav	s. 13
Resultaträkning	s. 14
Balansräkning	s. 15
lakttagelser vid granskning av resultat- och balansräkning	s. 16
Kassaflödesanalys	s. 17
Driftsredovisning	s. 18
Investeringsredovisning	s. 20
Sammanställd redovisning	s. 21
Borgensåtaganden	s. 23
Rekommendationer	s. 24

Sammanfattning

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Nora kommun har KPMG granskat kommunens årsredovisning för räkenskapsåret 2019. Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för revisionsberättelsen.

Kommunens revisorer ska enligt kommunallagen 12 kap bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

Årsredovisningen

Vi har granskat årsredovisningen och vi har inte funnit några väsentliga felaktigheter i denna. Årsredovisningen har i allt väsentligt upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och god redovisningssed.

Resultat

Kommunens resultat för året uppgår till 3,5 mnkr (f g år 6,9 mnkr). Budgeten för helåret uppgick till 5,2 mnkr.

Prognostiserat helårsresultat i delårsrapporten uppgick till -7,2 mnkr. Orsaker till att resultat blev högre än vad som prognostiserades i samband med delårsboks slutet är att bl.a. att skolverksamheten erhållit mer statsbidrag än prognostiserat samtidigt som pensionskostnaderna blev lägre än prognos. Ytterligare förklaringar till att resultatutfallet är bättre än prognos är lägre kostnader eftersom digitaliseringsprojekt inom IT-verksamheten inte genomförts i planerad utsträckning och att endast en mindre del av budgeterat anslag för oförutsedda händelser utnyttjats under året.

Vår bedömning är att kommunen uppfyller balanskravet.

Underlag för revisorernas bedömning utifrån fullmäktiges mål

Enligt bestämmelser i kommunallagen (KL) ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för den ekonomiska förvaltningen.

Finansiella mål

Vår sammanfattande bedömning är att två utav tre finansiella mål har uppnåtts 2019.

Verksamhetsmål

Vår sammanfattande bedömning är att det inte är möjligt att bedöma målpåfyllelsen av de verksamhetsmässiga målen, eftersom flera indikatorer saknar fastställda målvärden och då uppgift om årets utfall saknas för flera utav indikatorerna.

KPMG AB

2020-04-16

Sofia Mårtensson

Auktoriserad revisor

Inledning

Bakgrund

Vi har av Nora kommuns revisorer fått i uppdrag att granska årsredovisningen för perioden 2019-01-01—2019-12-31. Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för revisionsberättelsen.

Revisorerna ska enligt 12 kap kommunallagen (KL) pröva om räkenskaperna är rättvisande samt bedöma om resultatet i årsbokslutet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

Lagen om kommunal bokföring och redovisning (2018:597) (LKBR), började gälla från och med 1 januari 2019.

Syfte och revisionsfråga

Granskningen syftar till att bedöma om:

- Årsredovisningen redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen vid räkenskapsårets slut.
- Räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.
- Resultatet i årsbokslutet förenligt med de mål Kommunfullmäktige beslutat.

Inledning

Avgränsning

Vår granskning har skett i den omfattning som följer av god revisionsred i kommunal verksamhet, främst såsom denna definieras av SKR och Skyrev. Detta innebär att granskningen inte uppfyller de krav som ställs på en auktoriserad revisor eller ett auktoriserat revisionsbolag enligt revisorslagen eller internationella standarder för revision (ISA). Det innebär att vi inte uttalar oss över årsredovisningen så som vi gjort om dessa krav varit uppfyllda.

Granskningen av årsredovisningen omfattar:

- Förvaltningsberättelse
- Resultaträkningen
- Balansräkningen
- Kassaflödesanalysen
- Noter
- Drift- och investeringsredovisning
- Sammanställd räkenskaper

Granskningen har skett utifrån väsentlighet och risk. Vi har därför granskat ett urval av underlag utifrån en väsentlighets- och riskbedömning.

Vår granskning har varit inriktad på att hitta väsentliga fel (bedömda eller konstaterade) i årsredovisningen och vår granskning ingår inte primärt att granska den interna kontrollen över kommunens kostnader och intäkter.

Granskningen har inte som syfte att identifiera brottsliga handlingar, t.ex. förskingring.

Granskningen har omfattat bokslutet och årsredovisningen för år 2019. Vi har granskat sådan information som är av finansiell natur och som har direkt koppling till den finansiella redovisningen i årsredovisningen. Vår granskning innebär att vi tar stickprov på de finansiella uppgifterna och att informationen i förvaltningsberättelsen är förenlig med de finansiella delarna, det vill säga vi granskar inte alla siffror i årsredovisningen.

Vad gäller avsättning och ansvarsförbindelse avseende pensionsåtaganden har vi förlitat oss på de uppgifter kommunen har erhållit från pensionsadministratören KPA. Vi har i vår granskning inte gjort någon aktuariell granskning.

Inledning

Revisionskriterier och metod

Vi har bedömt om årsredovisningen i allt väsentligt följer:

- Kommunallag (KL) och lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning (RKR)
- Interna regelverk och instruktioner
- Kommunfullmäktigebeslut

Granskningen har genomförts genom:

- Studier av relevanta dokument inklusive årsredovisningen
- Intervjuer med berörda tjänstemän
- Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen
- Avstämning av väsentliga poster i resultat- och balansräkning mot erforderliga underlag. Översiktlig analys av övriga poster.

Granskning har skett av bilagor och specifikationer till årsredovisningen.

Vi har även bedömt kommunens ekonomiska ställning och utveckling, efterlevnad av balanskravet och om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål för god ekonomisk hushållning som fullmäktige beslutat om.

Vidare har vi också inom ramen för granskningen av årsredovisningen bedömt att uppdragen från kommunfullmäktige är fullgjorda.

Ansvarig nämnd

Granskningen avser kommunstyrelsens årsredovisning.

Rapporten är faktakontrollerad av ekonomichefen.

Förvaltningsberättelsen

Enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning 4 kap 1 § ska årsredovisningen innehålla:

- Förvaltningsberättelse
- Resultaträkning
- Balansräkning
- Kassaflödesanalys
- Noter
- Driftredovisning
- Investeringsredovisning
- Sammanställda räkenskaper ska ingå i årsredovisningen om sådan upprättas enligt 12 kap 2 §.

Förvaltningsberättelsen ska innehålla:

- En översikt över utvecklingen av verksamheten (LKBR 11:1)
- Upplysningar om viktiga förhållanden för resultat och ekonomiska ställning (LKBR 11:2)
- Upplysningar om händelser av väsentlig betydelse (LKBR 11:3)
- Upplysningar om förväntad utveckling (LKBR 11:4)
- Upplysningar om väsentliga personalförhållanden (LKBR 11:5)
- Upplysningar om andra förhållanden av betydelse för styrning och uppföljning (LKBR 11:7)

- En utvärdering av om målen som har betydelse för god ekonomisk hushållning har uppnåtts (LKBR 11:8)
- En utvärdering av kommunens ekonomiska ställning (LKBR 11:9)
- Balanskravsutredning (LKBR 11:10), om negativt balanskravsresultat gäller LKBR 11:11
- Upplysningar om den kommunala koncernen (LKBR 11:12)
- Upplysningar om privata utförare (LKBR 11:13)

Sådana upplysningar som anges ovan ska även omfattas av sådan kommunal verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer, dvs. kommunalt koncernföretag (LKBR 2:5).

I RKR:s rekommendation R15 Förvaltningsberättelsen står det att det ska framgå vilket sammanhållet avsnitt i årsredovisningen som utgör förvaltningsberättelsen. Vidare står det att förvaltningsberättelsen ska presenteras i omedelbar anslutning till resultaträkning, balansräkning och kassaflödesanalys. I RKR R15 finns även reglerat vilka huvudrubriker förvaltningsberättelsen ska innehålla.

RKR:s rekommendation R15 gäller dock först fr.o.m. räkenskapsåret 2020, även om tidigare tillämpning uppmuntras.

Förvaltningsberättelsen

Vi har granskat att:

- Det tydligt framgår vad som är förvaltningsberättelse
- Förvaltningsberättelsen presenteras före men i omedelbar anslutning till resultaträkning, balansräkningen och kassaflödesanalys.
- Förvaltningsberättelsen följer LKBR
- Förvaltningsberättelsen följer RKR:s rekommendationer
- Upplysningar lämnas om både den kommunala koncernen och kommunen

Kommentar

Nämndernas förvaltningsberättelser regleras inte av LKBR, utan betraktas som underlag till kommunens förvaltningsberättelse. Vi har inte granskat nämndvis redovisning.

Efter genomförd granskning bedömer vi att förvaltningsberättelsen i huvudsak omfattar den information som krävs enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning och RKR:s rekommendationer. Vi har dock noterat att det inte tydligt framgår vilka delar som utgör förvaltningsberättelse i kommunens årsredovisning samt att upplysningar gällande kommunkoncernen i sin helhet kan utvecklas i förvaltningsberättelsen.

Vi har även noterat att förvaltningsberättelsen inte innehåller någon utvärdering av om verksamhetsmässiga målen har uppfyllts. Detta är ett avsteg från LKBR 11:8. De verksamhetsmässiga målen kommenteras vidare i avsnittet *Verksamhetsmål*.

Vi rekommenderar att kommunen ser över och tydliggör vad som utgör förvaltningsberättelse i årsredovisningen.

Vi rekommenderar även kommunen att säkerställa att en utvärdering av samtliga fastställda mål med betydelse för god ekonomisk hushållning presenteras i förvaltningsberättelsen i enlighet med LKBR 11:8. I förvaltningsberättelsen ska även en samlad bedömning göras om god ekonomisk hushållning uppnås.

Vi rekommenderar även kommunen att inför nästa år se över förvaltningsberättelsen i syfte att säkerställa att all information finns med, att upplysningar lämnas om både kommunen och den kommunala koncernen, att förvaltningsberättelsen innehåller alla obligatoriska huvudrubriker samt följer föreskriven struktur enligt RKR:s rekommendation R15 Förvaltningsberättelse.

Redovisningsprinciper

Från den 1 januari 2019 började den nya lagen, lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) att gälla. Det innebar bland annat nya redovisningsprinciper, nya upplysningskrav och viss förflyttning från rekommendationer till lagtext.

I vår granskning har vi stickprovsvis granskat om redovisningen skett enligt god kommunal redovisningssed via intervjuer med redovisningspersonal samt översiktlig avstämning av kommunens årsredovisning mot LKBR och RKR:s gällande rekommendationer.

Kommentar

Vår bedömning utifrån väsentlighetsprincipen är att kommunen i huvudsak efterlever redovisningslag och RKR:s rekommendationer. Vi har dock noterat några avsteg vilka specificeras nedan:

- I likhet med tidigare år sker avskrivningar på årets investeringar avseende materiella anläggningstillgångar med 50 % av beräknad årlig avskrivning oavsett när under året anskaffningen sker. Därtill aktiverar kommunen årets samtliga investeringar vid bokslutstidpunkten och påbörjar avskrivning även om investeringen inte är färdigställd. Enligt RKR:s rekommendation R4 ska planenlig avskrivning av materiella anläggningstillgångar ske från och med den tidpunkt då tillgången är färdig att tas i bruk. Det innebär att kommunen i detta avseende inte följer rekommendationen från Rådet för kommunal redovisning.
- I samband med försäljning av exploateringsfastigheter bokför kommunen i likhet med tidigare år inget resultat från försäljningen. Kommunen utgår istället från att anskaffningsutgiften för såld exploateringsfastighet uppgår till motsvarande belopp som försäljningspriset. Nettoeffekt i resultaträkningen blir således noll.

Motiveringen till den tillämpade principen är att kommunen inte vet anskaffningsutgiften för enskilda exploateringsfastigheter. Kommunen vet inte hur mycket nedlagda kostnader som hänför sig till respektive exploateringsfastighet och kommunen tillämpar inte heller någon fördelning av gemensamt nedlagda kostnader för hela exploateringsområden till enskilda fastigheter utifrån exempelvis markyta. Vi rekommenderar kommunen att se över sin redovisningsmodell inom detta område så att den är i överensstämmelse med god redovisningssed.

- Offentliga investeringsbidrag, samt anslutningsavgifter till VA-nätet ska enligt kommunal redovisningssed initialt bokföras som skuld och sedan lösas upp och intäktas föras i takt med att investeringsobjekten skrivs av. I Nora kommun bokförs dock erhållna anslutningsavgifter som reducerat anskaffningsvärde, vilket innebär att anslutningsavgifter kvittas mot anskaffningsvärdet på investeringsobjektet. Den felaktiga principen påverkar kommunens redovisade balansomslutning, men är inte resultatpåverkande. I likhet med föregående år rekommenderar vi kommunen att se över sin redovisningsmodell avseende investeringsbidrag och anslutningsavgifter så den är i överensstämmelse med god redovisningssed.

Vi rekommenderar kommunen att årligen dokumentera en egen avstämning av tillämpade principer mot gällande rekommendationer i syfte att säkerställa att kommunen följer lag och rekommendationer samt att tillämpade redovisningsprinciper anges i årsredovisningen.

Mål för god ekonomisk hushållning

Kommuner och regioner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom sådana juridiska personer som avses i KL 10 kap. 2-6 §§ (hel- och delägda kommunala bolag, stiftelser och föreningar).

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Mål för god ekonomisk hushållning ska följas upp och utvärderas för hela den kommunala koncernen. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

Lagstiftaren ställer krav på att mål och riktlinjer av betydelse för god ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsperspektiv ska upprättas. Dessa mål ska följas upp och kommenteras i samband med upprättandet av årsredovisning och delårsrapport.

Vi har granskat om:

- Kommunen uppfyllt de av fullmäktige beslutade finansiella mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning
- Kommunen uppfyllt de av fullmäktige beslutade verksamhetsmål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning
- I de fall det finns avvikelser har vi granskat att det finns beskrivning av åtgärdsförslag.
- Målen för god ekonomisk hushållning även inkluderar de kommunala koncernföretagen.

Kommentarer

Kommuner och regioner ska för verksamheten ange mål och riktlinjer som har betydelse för en god ekonomisk hushållning.

I vår granskning av fastställda finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning har vi konstaterat att det inte görs någon sammanvägd bedömning av måluppfyllelsen avseende de verksamhetsmässiga målen i årsredovisningen.

I och med att målvärde och/eller uppgift om årets utfall saknas på flera indikatorer gör det att det inte är möjligt att utvärdera måluppfyllelsen. Vi har därför inte kunnat bedöma om målen för god ekonomisk hushållning uppnås 2019. Vi har dock noterat att kommunfullmäktige fastställt målvärden för samtliga indikatorer som antagits i budgeten för år 2020.

Målen för god ekonomisk hushållning ska omfatta hela kommunkoncernen. Vi har noterat att de av kommunfullmäktige fastställda målen med betydelse för god ekonomisk hushållning utgår från ett kommunperspektiv och att det saknas mål avseende hela kommunkoncernen.

Vi rekommenderar kommunen att utvärdera och utveckla sina mål med koppling till god ekonomisk hushållning för att säkerställa att fastställda mål även inkluderar de kommunala koncernföretagen. Detta för att möjliggöra utvärdering av huruvida god ekonomisk hushållning uppnås för hela kommunkoncernen.

Finansiella mål

Mål fastställda av fullmäktige	Måltal	Utfall	Måluppfyllelse
Resultatet ska vara positivt för 2019 och uppgå till 0,79 % av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning.	≥ 0,79 %	0,53 %	Målet är inte uppfyllt
Årets investeringar och amorteringar ska, under treårsperioden, finansieras av egna medel.	100 %	100 %	Målet är uppfyllt
Verksamhetens nettokostnad ska understiga 100 % av skatter och bidrag.	< 100 %	99,7 %	Målet är uppfyllt

Kommentar

Vi delar kommunens bedömning om måluppfyllelsen av de finansiella målen.

Vår sammanfattande bedömning är att två utav tre finansiella mål har uppnåtts 2019.

Verksamhetsmål

I december 2017 antog kommunfullmäktige en ny vision och nya övergripande mål för Nora kommun. I den av kommunfullmäktige antagna budgeten för 2019-2021 finns visionen och målområdena med.

Nora kommuns vision lyder:

Nora är regionens mest attraktiva boendekommun med 13 000 invånare 2030.

De övergripande målen för kommunen delas sedan in i tre områden:

- Hållbarhet
- Livskvalitet
- Attraktivitet

Arbetet med att bryta ned målen inom varje målområde till indikatorer pågick under 2018 och antogs av kommunfullmäktige 2018-12-12. Totalt finns 45 indikatorer antagna samlade under 12 olika indikatorkluster. För målområde hållbarhet finns 12 indikatorer antagna, för målområde livskvalitet finns 23 indikatorer antagna och för målområde attraktivitet finns 10 indikatorer antagna.

Kommentar

Vi har noterat att det inte görs någon sammanvägd bedömning av måluppfyllelsen i årsredovisningen avseende de verksamhetsmässiga målen.

I årsredovisningen presenteras några utav de indikatorer som fastställdes av kommunfullmäktige i budget 2019. Samtliga fastställda indikatorer är formulerade så att målet är att utfallet ska öka/minska jämfört med utfallet föregående år. För vissa indikatorer saknas dock uppgift om utfallet föregående år vilket gör att något målvärde inte finns definierat. För vissa indikatorer saknas även uppgift om utfallet 2019. I och med att målvärde och/eller uppgift om årets utfall saknas på flera indikatorer gör det att det inte är möjligt att utvärdera måluppfyllelsen. Vi har därför inte kunnat bedöma om målen för god ekonomisk hushållning uppnås 2019. Vi har dock noterat att kommunfullmäktige fastställt målvärden för samtliga indikatorer som antagits i budgeten för år 2020.

Vi vill poängtera att de verksamhetsmässiga målen bör ses som ytterligare en dimension i kommunens vidareutveckling av begreppet god ekonomisk hushållning. Vi vill framhålla vikten av att kommunen använder tydliga och mätbara mål som är kopplade till effektivitet och ändamålsenlighet i organisationen.

Balanskrav

En kommun ska enligt kommunallagen göra en avstämning av balanskravet och detta ska redovisas i förvaltningsberättelsen. Ett balanskravsunderskott ska regleras senast tre år efter att det har konstaterats i årsredovisningen. Fullmäktige ska anta en åtgärdsplan för hur en reglering av ett balanskravsunderskott ska ske.

Från och med 2013 har kommuner och kommunalförbund möjlighet att använda sig av de nya reglerna om resultatutjämningsreserv, RUR. Denna reserv kan sedan användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel, under förutsättning att årets resultat efter balanskravsjusteringar är negativt. RUR är frivillig att tillämpa, de kommuner och regioner som tänker göra det måste besluta om hur reserven ska hanteras. Detta ska framgå av de riktlinjer för god ekonomisk hushållning som fullmäktige ska besluta om.

Vi har granskat att:

- Kommunen uppfyller balanskravet
- Det vid eventuellt negativt resultat framgår när och på vilket sätt kommunen avser att reglera detta
- Det framgår hur eventuellt tidigare års negativa resultat har reglerats
- Skälen till att inte reglera ett eventuellt negativt resultat framgår, i de fall fullmäktige beslutat om att sådan reglering inte ska ske

Avstämning mot kommunallagens balanskrav (tkr)

Årets resultat enligt resultaträkningen	3 549
Reducering av realisationsvinster	-57
Återföring av realisationsförluster	0
Reducering av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0
Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	3 492
Användning av medel från resultatutjämningsreserv	0
Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0
Årets balanskravsresultat	3 492

Kommentar

Kommunen redovisar en avstämning av balanskravet enligt kommunallagen.

Det finns inget balanskravsresultat att återställa från tidigare år.

Kommunen har tidigare år satt av medel till en resultatutjämningsreserv (RUR) vilken uppgår till 7 mnkr.

I vår granskning av balanskrav har vi inte funnit några avvikelser.

Vår bedömning är att kommunen uppfyller balanskravet.

Resultaträkning

Belopp i tkr	2019-12-31	Budget 2019	Prognos 2019 per 2019-08-31	2018-12-31
Verksamhetens nettokostnader	-655 543	-649 493	-665 516	-633 167
Skatteintäkter och generella statsbidrag	657 459	654 306	656 854	637 405
Verksamhetens resultat	1 916	4 813	-8 662	4 238
Finansnetto (inkl. pensionsförvaltning)	1 543	339	1 439	2 684
Resultat efter finansiella poster	3 459	5 152	-7 223	6 922
Årets resultat	3 459	5 152	-7 223	6 922
Årets resultat i relation till skatteintäkter & generella statsbidrag, %	0,53	0,79	-1,1	1,1
Nettokostnader inkl. finansnetto i relation till skatteintäkter & generella statsbidrag, %	99,5	99,2	101,1	98,9

Enligt LKBR 5:1 ska resultaträkningen redovisa samtliga intäkter och kostnader under räkenskapsåret.

Vi har granskat att:

- Resultaträkningen är uppställd enligt LKBR
- Resultaträkningen i allt väsentligt redovisar årets samtliga externa intäkter och kostnader
- Noter finns i tillräcklig omfattning och utgör specifikationer av resultaträkningens poster samt möjliggör avstämning mot balanskravet
- Resultaträkningens innehåll är rätt periodiserat

Kommentar

Våra iakttagelser från granskningen av resultaträkningen framgår i avsnittet *Iakttagelser vid granskning av resultat- och balansräkning*.

Beloppsmässiga fel och iakttagelser som noterats i vår granskning av resultat- och balansräkningen uppgår dock inte till väsentliga belopp.

Balansräkning

Belopp i tkr	Kommunen		Koncernen	
	2019-12-31	2018-12-31	2019-12-31	2018-12-31
Balansomslutning	417 774	417 909	896 965	909 945
Redovisat eget kapital	238 692	235 233	120 954	115 341
Ansvarsförbindelse (pensionsförpliktelse)	241 683	249 283	241 683	249 283
Redovisad soliditet, %	57 %	56 %	13 %	13 %
Soliditet med hänsyn till ansvarsförbindelse, %	negativ	negativ	negativ	negativ
Omsättningstillgångar	146 471	172 487	193 017	230 428
Avsättningar	65 159	64 524	66 403	65 619
Långfristiga skulder	0	0	576 000	591 000
Kortfristiga skulder	113 932	118 152	133 608	137 985
Balanslikviditet, %	129 %	146 %	144 %	167 %

Enligt LKBR 6:1 ska balansräkningen redovisa kommunens samtliga tillgångar, avsättningar och skulder samt eget kapital på dagen för räkenskapsårets utgång (balansdagen). Ställda panter och ansvarsförbindelser ska tas upp inom linjen.

Vi har granskat att:

- Balansräkningen är uppställd enligt LKBR
- Noter finns i tillräcklig omfattning
- Upptagna tillgångar, avsättningar och skulder existerar, tillhör kommunalförbundet och är fullständigt redovisade och rätt periodiserade
- Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats enligt principerna i LKBR
- Föregående års utgående balanser har överförts rätt som årets ingående balanser

- Specifikationer och underlag till utgående balanser finns i tillräcklig omfattning
- Årets resultat enligt balansräkning överensstämmer med resultaträkningen

Kommentar

Våra iakttagelser från granskningen av balansräkningen framgår i avsnittet *Iakttagelser vid granskning av resultat- och balansräkning*.

Beloppsmässiga fel och iakttagelser som noterats i vår granskning av resultat- och balansräkningen uppgår dock inte till väsentliga belopp.

lakttagelser vid granskning av resultat- och balansräkning

Vi har noterat nedanstående i vår granskning av kommunens resultat- och balansräkning:

- I kommunens anläggningsregister redovisas årets investeringar per kostnadsställe/ansvar. Detta medför svårigheter i att identifiera en enskild anläggningstillgång, vilket kan leda till att utrangeringar och försäljningar redovisas felaktigt.
- I årsbokslutet har kommunen utgått från Samhällsbyggnadsförbundet Bergslagens preliminära uppgift om kommunens andel av resultatet för 2019. Något reviderat resultat för kommunalförbundet var inte fastställt vid tidpunkten för upprättande av kommunens årsredovisning.
- Kommunen har i årets bokslut bokfört upplupen lön avseende utfört arbete i december som utbetalas månaden efter (ex. lön till timanställda, ob-ersättning). Tidigare år har denna löneskuld inte bokförts vilket inneburit ett avsteg från god redovisningssed och att redovisade löneskulder tidigare år varit för låga. Årets resultat belastas med ca 6,0 mnkr inklusive påslag för sociala avgifter avseende uppbokningen av upplupna löner per 2019-12-31.
- Kommunen har redovisat en för hög skuld avseende avgiftsbestämd ålderspension med ca 1,5 mnkr. Samtidigt är personalrelaterade kortfristiga skulder för låga med ca 1 mnkr pga. för låg bokförd skuld för särskild löneskatt på utbetalda pensioner samt för lågt påslag för sociala avgifter (PO-pålägg) på löneskulder. Nettoeffekten således ca 0,5 mnkr.

Vår bedömning är att de fel och avvikelser från god redovisningssed som identifierats i vår granskning av kommunens balans- och resultaträkning inte är väsentliga.

Kassaflödesanalys

I kassaflödesanalysen ska kommunens in- och utbetalningar under räkenskapsåret redovisas enligt LKBR 8 kap 1 §.

Kassaflödesanalys beskriver hur verksamhet och investeringar finansierats och hur de har inverkat på verksamhetens likvida ställning.

Enligt RKR:s rekommendation R13 Kassaflödesanalys ska räkenskapsårets kassaflöden hänföras till följande sektorer i kassaflödesanalysen:

- löpande verksamhet
- Investeringsverksamhet
- finansieringsverksamhet, och i förekommande fall
- bidrag till infrastruktur

Vi har granskat att:

- Kassaflödesanalysen uppfyller kraven i LKBR
- Följer RKR R13 Kassaflödesanalys
- Noter finns i tillräcklig omfattning
- Kassaflödesanalysens innehåll överensstämmer med motsvarande uppgifter i övriga delar av årsredovisningen
- Kassaflödesanalys har upprättats för både kommunen och koncernen

Sammanställning kassaflödesanalys (tkr)	Kommunen		Koncernen	
	2019	2018	2019	2018
Löpande verksamheten	20 841	38 432	49 591	59 366
Investeringsverksamheten	-40 558	-29 377	-60 194	-34 388
Finansieringsverksamheten	0	0	-15 000	0
Periodens kassaflöde	-19 717	9 055	-25 603	24 978
Likvida medel vid årets början	124 849	115 794	176 613	151 635
Likvida medel vid årets slut	105 132	124 849	151 010	176 613

Kommentar

Vi har granskat kassaflödesanalysen och har inte funnit några väsentliga felaktigheter.

Driftredovisning

Enligt LKBR 10:1 ska driftredovisningen innehålla en redovisning av hur utfallet förhåller sig till den budget som har fastställts för den löpande verksamheten. En förändring mot tidigare år är att driftredovisningen har flyttats från förvaltningsberättelsen till egen del i årsredovisningen.

Enligt RKR:s rekommendation R14 Drift- och investeringsredovisning ska utformningen av utfall kunna stämma av mot fullmäktiges budget. RKR:s rekommendation R14 gäller dock först fr.o.m. räkenskapsåret 2020, även om tidigare tillämpning uppmuntras.

Vi har granskat att:

- Budgeterade och redovisade intäkter och kostnader redovisas i sammanfattning
- Redovisade intäkter och kostnader överförs riktigt från bokföringen
- Samma periodiseringsprinciper gäller för både budget och redovisning
- Jämförelse görs med tidigare år
- Driftredovisningen är analyserad i förhållande till ekonomi och fastställda mål
- Driftredovisningen redovisas som egen del i årsredovisningen

Nämndorganisationen i Nora kommun

Den politiska organisation i Nora kommun innebär att Kommunstyrelsen (KS) ansvarar för all verksamhet i kommunen, med undantag av myndighetsutövning som handläggs av Individnämnden.

Kommunens verksamhet är organiserad i olika verksamhetsområden; såsom Grundskoleverksamhet, Hemtjänst, Integrationsverksamhet etcetera. Kommunstyrelsen är ansvarig nämnd för samtliga verksamhetsområden.

Driftredovisning

Kommentar

Driftredovisningen ingår i årsredovisningen i enlighet med rekommendationer.

Delårsrapporten innehåller en nettokostnadstabell uppdelad på kommunens olika verksamhetsområden. I tabellen följs utfall upp mot budget. Delårsrapporten innehåller även kommentarer till utfall i förhållande med budget för respektive verksamhetsområde. Någon jämförelse med utfallet per verksamhetsområde för motsvarande period föregående år görs dock inte i driftsredovisningen.

Det föreligger ett totalt underskott inom driftredovisningen, exklusive finansförvaltningen, om 13,7 mnkr jämfört med budget. Den främsta orsaken till budgetunderskottet är att 16,5 mnkr av kommunens totala effektiviseringskrav 2019 på 20 mnkr inte uppnås. Budgetavvikelsen som är hänförlig till ej uppnått effektiviseringskrav har inte fördelats ut till verksamheterna, utan redovisas som en avvikelse för politisk ledning i driftsredovisningen.

Vi vill här understryka kommunstyrelsens ansvar att följa verksamheterna och deras ekonomi. Vi vill också understryka vikten av att prognoserna håller en hög kvalitet för att kunna vidta åtgärder snabbt vid indikationer på underskott.

Vi förutsätter också att ett aktivt arbete görs i syfte att uppnå ekonomisk balans i samtliga verksamhetsområden.

Vi har granskat driftredovisningen och har inte funnit några väsentliga felaktigheter.

Vi rekommenderar dock kommunen att inför kommande år ser över uppställningen av driftsredovisningen utifrån RKR:s rekommendation R14.

Investeringsredovisning

Sammanställning investeringsredovisning (tkr)	Budget 2019	Utfall 2019	Avvikelse 2019
Östra stranden (etapp 3)	10 700	12 546	-1 846
Reservvatten Nora-Lindesberg (etapp 2)	10 550	2 645	7 905
Ishallen	8 221	3 370	4 851
Ledningsnätsarbete och dagvatten - Hagavägen	4 300	4 713	-413
Planerat underhåll av gator och vägar	3 000	3 190	-190
Ledningsnätsarbete och dagvatten - Tahiti	2 800	2 680	120
Reinvestering förskola och skola	2 790	121	2 669
Konstgräsplaner	2 334	0	2 334
Reinvestering IT-verksamhet	2 190	1 428	762
Järnboås	1 425	1 153	272
Nora reningsverk	1 000	652	348
Diverse investeringar	9 860	7 160	2 700
SUMMA	59 170	39 658	19 512

Enligt LKBR 10:2 ska investeringsredovisningen innehålla en samlad redovisning av kommunens investeringsverksamhet.

En förändring mot tidigare år är att investeringsredovisningen har flyttats från förvaltningsberättelsen till egen del i årsredovisningen.

Enligt RKR:s rekommendation R14 Drift- och investeringsredovisning ska utformningen av utfall kunna stämmas av mot direktionens budget och plan för investeringsverksamheten. Vidare står det att fleråriga investeringar, pågående och under året avslutade, ska kunna stämmas av.

RKR:s rekommendation R14 gäller dock först fr.o.m. räkenskapsåret 2020, även om tidigare tillämpning uppmuntras.

Vi har granskat att:

- Investeringsredovisningen visar kommunens totala investeringsverksamhet
- Investeringsredovisningen är uppställd enligt god redovisningssed
- Beloppen i investeringsredovisningen överensstämmer med bokföring
- Posterna i investeringsredovisningen är överförda till balansräkning och kassaflödesanalys
- Jämförelse med tidigare år görs
- Avvikelser i förhållande till budget har analyserats och kommenterats
- Investeringsredovisningen redovisas som egen del i årsredovisningen.

Kommentar

Investeringsredovisning ingår i årsredovisningen i enlighet med LKBR.

Vi har granskat investeringsredovisningen och har inte funnit några väsentliga felaktigheter.

Vi rekommenderar dock kommunen att inför kommande år ser över uppställningen av investeringsredovisningen utifrån RKR:s rekommendation R14.

Sammanställda räkenskaper

Sammanställda räkenskaper för en kommunal koncern avser enligt LKBR 12:1 en sammanställning av kommunens eller regionens och de kommunala koncernföretagens resultat-räkningar, balansräkningar och kassaflödesanalyser samt noter.

Vi har granskat att:

- Den sammanställda räkenskapen är uppställd enligt RKR R16 Sammanställda räkenskaper
- Samtliga kommunala koncernföretag i kommunkoncernen har inkluderats
- Konsolidering har skett av de kommunala koncernföretag i vilka kommunen har ett betydande inflytande, är av särskild ekonomisk betydelse eller är av särskild betydelse för kommunens verksamhet.
- Proportionell konsolideringsmetod och förvärvsmetod har tillämpats vid konsolideringen
- Beloppen överensstämmer med den sammanställda räkenskaper och de ingående bolagens redovisningar
- Eliminering av interna poster i allt väsentligt har skett
- Det finns kassaflödesanalys och noter för sammanställda räkenskaper

Kommentar

De sammanställda räkenskaperna innehåller förutom primärkommunen följande kommunala koncernföretag som redovisas i årsredovisningens koncernstruktur:

- Nora Rådhus AB (100 %)
- Nora Fastigheter AB (100 %)
- Norabostäder AB (100 %)

Samhällsbyggnadsförbundet Bergslagen (SBB) ingår inte i kommunens sammanställda redovisning per 2019-12-31, trots att kommunalförbundet anses vara av särskild betydelse för kommunens verksamhet. Detta beror på att SBB har svårigheter att ta fram underlag till medlemskommunernas sammanställda redovisningar. Kommunalförbundet har nämligen svårigheter att ta fram en balansräkning uppdelad per medlemskommun som överensstämmer med respektive kommuns andel av förbundets resultat för perioden.

Vi har inte utfört den legala revisionen av de kommunala koncernföretagen, utan enbart tagit del av inskickat material från bolagen i form av påskrivna årsredovisningar etcetera.

Konsolidering har skett enligt proportionell konsolideringsmetod, vilket innebär att belopp som inkluderats i den sammanställda redovisningens resultat- och balansräkning motsvarar ägd andel i företaget.

Det har enligt erhållen rapport inte skett någon förändring av redovisningsprinciper inom dotterföretagen under året.

Sammanställda räkenskaper

Belopp i tkr	2019-12-31	2018-12-31
Verksamhetens nettokostnader	-642 786	-631 646
Skatteintäkter och generella statsbidrag	657 459	637 405
Verksamhetens resultat	14 673	5 759
Finansnetto (inkl. pensionsförvaltning)	-11 093	-8 368
Resultat efter finansiella poster	3 580	-2 609
Skatt	0	0
Årets resultat	3 580	-2 609
Årets resultat i relation till skatteintäkter & generella statsbidrag, %	0,54	-0,41
Nettokostnader inkl. finansnetto i relation till skatteintäkter & generella statsbidrag, %	99,5	100,4

Ovan redovisas en ekonomisk jämförelse med föregående år avseende koncernens resultat.

Kommentar

Vi har granskat den sammanställda redovisningen och har inte funnit några väsentliga felaktigheter förutom nedanstående:

- Kommunkoncernen belastas felaktigt med en total nedskrivning på 13 mnkr avseende den gamla skolbyggnad som inrymmer Karlsångskolan.

Redovisningsprinciperna avseende nedskrivningar skiljer sig åt mellan kommuner och aktieföretag. I den sammanställda redovisningen ska kommunens redovisningsprinciper tillämpas. Enligt kommunala redovisningsprinciper aktualiseras en nedskrivning av materiella anläggningstillgångar endast när tillgången inte längre uppfyller sin servicepotential.

Vi har fått information om att gamla skolbyggnaden fortfarande används till skolverksamhet och tanken är att den ska göra det tills nya skolbyggnaden står klar, hösten 2023. Eftersom den gamla skolbyggnaden fortfarande uppfyller sin servicepotential borde nedskrivningen på totalt 13 mnkr inte få genomslag i kommunens sammanställda redovisning. Koncernens redovisade materiella anläggningstillgångar borde således vara 13 mnkr högre i årets bokslut, samtidigt som koncernens egna kapital var högre.

- I likhet med tidigare år är uppskjuten skatt på koncernmässiga över-/undervärden inte beaktade i kommunens sammanställda redovisning.

Borgensåtaganden

Nora kommun har ingått borgen för lån till de helägda dotterbolagen Nora Fastigheter AB och Norabostäder AB.

Totalt borgensåtagande till dotterbolagen uppgår 2019-12-31 till 591 mnkr (372 mnkr respektive 239 mnkr) och utgör således ett väsentligt åtagande för kommunen. Kommunens borgensåtaganden till dotterbolagen har minskat med 20 mnkr jämfört med årsbokslutet 2018-12-31 som en följd av att bolagen amorterat på sina lån.

Beviljad borgensram för dotterbolagen har utökats något under året. Beviljad borgensram uppgår till 620 mnkr jämte därpå löpande ränta och löpande kostnader på beviljade räntederivat (ränte-swapar) enligt KF-beslut 2019-12-11.

Kommentar

Kommunens borgensåtaganden utgör väsentligt åtaganden för kommunen.

Upplysning om kommunens borgensåtaganden lämnas i årsredovisningen, dels i förvaltningsberättelsen och dels i not-upplysning.

Rekommendationer

Nedan sammanfattas våra rekommendationer efter genomförd granskning.

Förvaltningsberättelse

Vi rekommenderar att kommunen ser över och tydliggör vad som utgör förvaltningsberättelse i årsredovisningen.

Vi rekommenderar kommunen att säkerställa att en utvärdering av samtliga fastställda mål med betydelse för god ekonomisk hushållning presenteras i förvaltningsberättelsen i enlighet med LKBR 11:8. I förvaltningsberättelsen ska även en samlad bedömning göras om god ekonomisk hushållning uppnås.

Vi rekommenderar även kommunen att inför nästa år se över förvaltningsberättelsen i syfte att säkerställa att all information finns med, att upplysningar lämnas om både kommunen och den kommunala koncernen, att förvaltningsberättelsen innehåller alla obligatoriska huvudrubriker samt följer föreskriven struktur enligt RKR:s rekommendation R15 Förvaltningsberättelse.

Mål för god ekonomisk hushållning

Vi rekommenderar kommunen att utvärdera och utveckla sina mål med koppling till god ekonomisk hushållning för att säkerställa att fastställda mål även inkluderar de kommunala koncernföretagen. Detta för att möjliggöra utvärdering av huruvida god ekonomisk hushållning uppnås för hela kommunkoncernen.

Redovisningsprinciper

I syfte att säkerställa att kommunen följer lag och rekommendationer samt att tillämpade redovisningsprinciper anges i årsredovisningen rekommenderar vi även kommunen att årligen dokumentera en egen avstämning av tillämpade principer mot gällande rekommendationer.

Driftsredovisning & investeringsredovisning

Vi rekommenderar kommunen inför kommande år över uppställningen av investeringsredovisningen och driftsredovisningen utifrån RKR:s rekommendation R14.

kpmg.com/socialmedia

The information contained herein is of a general nature and is not intended to address the circumstances of any particular individual or entity. Although we endeavor to provide accurate and timely information, there can be no guarantee that such information is accurate as of the date it is received or that it will continue to be accurate in the future. No one should act on such information without appropriate professional advice after a thorough examination of the particular situation.

© 2020 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative (“KPMG International”), a Swiss entity. All rights reserved.

The KPMG name and logo are registered trademarks or trademarks of KPMG International.